

**LATVIJAS REPUBLIKAS
ADMINISTRATĪVO TERITORIJU UN
TERITORIĀLO VIENĪBU ZEMES
PĀRSKATS UZ 2014. GADA
1. JANVĀRI**

2014

Saturs

Anotācija	3
Terminu skaidrojums.....	3
Zemes pārskata atlasē un apkopošanas kritēriji.....	5
1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2012. un 2013. gadā (uz 01.01.2014.)	7
Ievēribei	9
Izmaiņas 2013. gadā	10
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā	10
3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2014.)	11
4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	12
5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2014.).....	13
6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	13
7. tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2014.)..	13
8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2014.)	14
Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām	14
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2014.)..	15
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2014.).....	16
11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	17

ANOTĀCIJA

Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats (turpmāk - Zemes pārskats) sniedz ziņas par zemes sadalījumu valstī (uz 01.01.2014.) pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām un zemes lietošanas veidiem, ievērojot īpašuma tiesību statusu un īpašnieka statusu.

Zemes pārskatu sagatavojis Valsts zemes dienests atbilstoši likuma "[Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums](#)" prasībām, ievērojot Latvijas Republikas administratīvi teritoriālo iedalījumu uz 2013.gada 31.decembri. Uzskaitē ir pakļauta visa Latvijas teritorijas zeme, neatkarīgi no tās īpašuma piederības.

TERMINU SKAIDROJUMS

Zemes īpašumi – visi nekustamie īpašumi, uz kuriem īpašuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā, vai tiesiskie valdījumi, ja:

- ar zemes komisiju, pašvaldību un valsts institūciju lēmumiem atjaunotas zemes īpašuma tiesības;
- ar zemes komisiju, pašvaldību vai valsts institūciju lēmumiem zeme piešķirta īpašumā par samaksu;
- iegūti darījumu rezultātā.

Zemes lietojumi:

- zeme, kas ar pašvaldību, zemes komisiju vai valsts pārvaldes institūciju lēmumiem ir piešķirta pastāvīgā lietošanā fiziskajām un juridiskajām personām;
- zeme, par kuru ir pieņemti tikai zemes komisiju atzinumi par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu pilsētās, un vēl nav pieņemts lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu.

Valstij piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" valstij piekrīt un uz valsts vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 2. un 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Pašvaldībām piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" pašvaldībām piekrīt un uz to vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 3., 4., 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Zeme zemes reformas pabeigšanai – saskaņā ar likuma "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" 6.pantu ir zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta lietošanā fiziskajām vai juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām, kā arī zeme, par kuru pašvaldība pieņēmusi lēmumu par attiecīgās zemes izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Zemes starpgabals – saskaņā ar likuma „Publiskas personas mantas atsavināšanas likums” 1. pantu ir publiskai personai piederošs zemesgabals, kura platība:

- pilsētā ir mazāka par pašvaldības apstiprinātajos apbūves noteikumos paredzēto minimālo apbūves gabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu apbūvei, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai,
- lauku apvidos ir mazāka par pašvaldības saistošajos noteikumos paredzēto minimālo zemesgabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu atbilstoši apstiprinātajam teritorijas plānojumam, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai (ceļam);

Zeme zem publiskajiem ūdeņiem – saskaņā ar Civillikumu - jūras piekrastes josla, kā arī šā likuma 1.pielikumā uzskaitītie ezeri un upes.

Rezerves zemes fonda zeme – zeme, par kuru līdz 2009.gada 30.decembrim nav pieņemts un Valsts zemes dienestam iesniegts pašvaldības domes (padomes) lēmums un Ministru kabineta rīkojums par zemes piederību, piekritību vai izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likumam „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”, kā arī zeme, kuru pašvaldība ieskaitījusi rezerves zemes fondā atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar vienādu īpašnieka statusu (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Jaukta statusa kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar atšķirīgiem īpašnieka statusiem (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Zemes lietošanas veidi – zeme, kura atšķiras pēc savām dabiskajām īpašībām un vairākus gadus pēc kārtas tiek lietota noteiktām vajadzībām.

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis – nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas un kadastrālās vērtēšanas vajadzībām pašvaldības izpildinstitūcijas vai valsts institūcijas noteikts un apstiprināts nekustamā īpašuma atļautais izmantošanas veids atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumā atļautajai teritorijas izmantošanai un apstiprinātajiem apbūves noteikumiem.

ZEMES PĀRSKATA ATLASES UN APKOPOŠANAS KRITĒRIJI

Zemes pārskats ir pārskats par zemes sadalījumu valstī pa:

- nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (atbilstoši 2006. gada 20. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.496 "[Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība](#)") un
- zemes lietošanas veidiem (atbilstoši 2007.gada 21.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.562 "[Noteikumi par zemes lietošanas veidu klasifikācijas kārtību un to noteikšanas kritērijiem](#)"), ievērojot:
 - īpašuma tiesību statusu (zemes īpašums, zemes lietojums, zeme zemes reformas pabeigšanai, pašvaldībai piekritīgā zeme, tajā skaitā pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali, valstij piekritīgā zeme, rezerves zemes fonda zeme, tajā skaitā rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali, zeme zem publiskajiem ūdeņiem) un
 - īpašnieka statusu (fiziskas personas, juridiskas personas, pašvaldība, valsts institūcijas, jaukts statuss).

Zemes pārskatu sagatavo atbilstoši Latvijas administratīvajām teritorijām un teritoriālajām vienībām:

- pa novadiem,
- pa novadu pagastiem,
- pa novadu pilsētām,
- republikas pilsētām,
- kopā valstī.

Zemes pārskatu apkopo 17 *MS Excel* tabulās, katrai tabulai atbilst viena datne, kuras lapās alfabētiskā secībā sakārtotas administratīvi teritoriālās vienības:

1. [Fizisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
2. [Juridisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
3. [Pašvaldību īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
4. [Valsts īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
5. [Jaukta statusa kopīpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
6. [Īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)
7. [Fizisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
8. [Juridisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
9. [Lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)

10. [Pašvaldībām piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
11. [Valstij piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
12. [Zeme zemes reformas pabeigšanai - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
13. [Rezerves zemes fonda zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
14. [Zeme zem publiskajiem ūdeņiem - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
15. [Pavisam kopā - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
16. [Pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
17. [Rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem.](#)

18. 1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2012. un 2013. gadā (uz 01.01.2014.)

Nr.p.k.	Administratīvā teritorija	2012. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība	2013. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība		Platību starpība
		ha	ha	%	ha
1	Aglonas novads	39 250,8	39 242,5	100,0	-8,3
2	Aizkraukles novads	10 256,2	10 252,9	100,0	-3,3
3	Aizputes novads	63 956,1	63 970,4	100,0	14,3
4	Aknīstes novads	28 420,1	28 419,1	100,0	-1,0
5	Alojas novads	63 062,9	63 064,3	100,0	1,4
6	Alsungas novads	19 151,5	19 114,3	99,8	-37,2
7	Alūksnes novads	169 719,8	169 726,5	100,0	6,7
8	Amatas novads	74 490,9	74 491,0	100,0	0,1
9	Apes novads	54 423,1	54 412,7	100,0	-10,4
10	Auces novads	51 752,7	51 746,2	100,0	-6,5
11	Ādažu novads	16 271,8	16 272,7	100,0	0,9
12	Babītes novads	24 254,6	24 256,8	100,0	2,2
13	Baldones novads	17 955,3	17 949,9	100,0	-5,4
14	Baltinavas novads	18 524,7	18 525,7	100,0	1,0
15	Balvu novads	103 964,3	103 952,7	100,0	-11,6
16	Bauskas novads	78 650,1	78 607,0	99,9	-43,1
17	Beverīnas novads	30 112,9	30 113,0	100,0	0,1
18	Brocēnu novads	49 652,3	49 655,4	100,0	3,1
19	Burtnieku novads	70 078,8	70 061,7	100,0	-17,1
20	Carnikavas novads	8 044,2	8 046,9	100,0	2,7
21	Cesvaines novads	19 029,9	19 032,3	100,0	2,4
22	Cēsu novads	17 250,9	17 256,3	100,0	5,4
23	Cīblas novads	50 943,5	50 909,9	99,9	-33,6
24	Dagdas novads	94 740,6	94 741,3	100,0	0,7
25	Daugavpils novads	187 126,8	187 142,0	100,0	15,2
26	Dobeles novads	88 816,6	88 806,8	100,0	-9,8
27	Dundagas novads	67 500,4	67 510,7	100,0	10,3
28	Durbes novads	31 998,1	31 993,5	100,0	-4,6
29	Engures novads	39 564,0	39 556,4	100,0	-7,6
30	Ērgļu novads	37 766,6	37 766,3	100,0	-0,3
31	Garkalnes novads	15 273,0	15 272,7	100,0	-0,3
32	Grobiņas novads	48 941,3	48 947,1	100,0	5,8
33	Gulbenes novads	187 085,6	187 072,5	100,0	-13,1
34	Iecavas novads	31 126,5	31 121,0	100,0	-5,5
35	Ikšķiles novads	13 053,6	13 052,4	100,0	-1,2
36	Ilūkstes novads	64 651,1	64 661,9	100,0	10,8
37	Inčukalna novads	11 200,3	11 201,8	100,0	1,5
38	Jaunjelgavas novads	68 422,6	68 443,7	100,0	21,1
39	Jaunpiebalgas novads	24 972,6	24 970,9	100,0	-1,7
40	Jaunpils novads	20 921,9	20 926,3	100,0	4,4
41	Jelgavas novads	131 566,2	131 505,3	100,0	-60,9
42	Jēkabpils novads	90 383,8	90 435,6	100,1	51,8
43	Kandavas novads	64 731,0	64 736,3	100,0	5,3
44	Kārsavas novads	62 656,0	62 662,1	100,0	6,1
45	Kocēnu novads	49 671,0	49 705,3	100,1	34,3
46	Kokneses novads	36 066,3	36 050,2	100,0	-16,1
47	Krāslavas novads	107 770,0	107 763,8	100,0	-6,2

48	Krimuldas novads	34 006,7	34 018,3	100,0	11,6
49	Krustpils novads	80 973,4	80 975,7	100,0	2,3
50	Kuldīgas novads	175 501,2	175 491,7	100,0	-9,5
51	Ķeguma novads	49 092,3	49 112,3	100,0	20,0
52	Ķekavas novads	27 643,0	27 634,1	100,0	-8,9
53	Lielvārdes novads	22 482,6	22 484,3	100,0	1,7
54	Līmbažu novads	117 027,7	117 024,4	100,0	-3,3
55	Līgatnes novads	16 706,0	16 695,8	99,9	-10,2
56	Līvānu novads	62 160,9	62 166,4	100,0	5,5
57	Lubānas novads	34 672,1	34 674,1	100,0	2,0
58	Ludzas novads	96 343,2	96 348,0	100,0	4,8
59	Madonas novads	215 493,0	215 500,1	100,0	7,1
60	Mazsalacas novads	41 706,4	41 706,3	100,0	-0,1
61	Mālpils novads	21 985,7	21 986,0	100,0	0,3
62	Mārupes novads	10 404,1	10 405,1	100,0	1,0
63	Mērsraga novads	11 011,5	11 007,5	100,0	-4,0
64	Naukšēnu novads	28 008,3	28 008,1	100,0	-0,2
65	Neretas novads	64 478,0	64 454,6	100,0	-23,4
66	Nīcas novads	35 053,5	35 040,0	100,0	-13,5
67	Ogres novads	98 756,4	98 767,8	100,0	11,4
68	Olaines novads	29 799,4	29 797,9	100,0	-1,5
69	Ozolnieku novads	28 504,5	28 510,2	100,0	5,7
70	Pārgaujas novads	48 542,6	48 519,2	100,0	-23,4
71	Pāvilostas novads	51 527,8	51 526,9	100,0	-0,9
72	Pļaviņu novads	37 582,8	37 566,6	100,0	-16,2
73	Preiļu novads	36 307,6	36 306,9	100,0	-0,7
74	Priekules novads	52 008,2	51 984,2	100,0	-24,0
75	Priekuļu novads	30 139,3	30 141,2	100,0	1,9
76	Raunas novads	30 909,8	30 901,2	100,0	-8,6
77	Rēzeknes novads	251 481,7	251 486,1	100,0	4,4
78	Riebiņu novads	62 741,8	62 735,9	100,0	-5,9
79	Rojas novads	20 034,4	20 033,7	100,0	-0,7
80	Ropažu novads	32 493,4	32 494,2	100,0	0,8
81	Rucavas novads	44 834,4	44 812,3	100,0	-22,1
82	Rugāju novads	51 296,3	51 292,8	100,0	-3,5
83	Rundāles novads	23 157,9	23 158,0	100,0	0,1
84	Rūjienas novads	35 236,0	35 234,9	100,0	-1,1
85	Salacgrīvas novads	63 715,7	63 712,1	100,0	-3,6
86	Salas novads	31 743,0	31 735,2	100,0	-7,8
87	Salaspils novads	12 334,7	12 333,0	100,0	-1,7
88	Saldus novads	168 022,0	168 023,6	100,0	1,6
89	Saulkrastu novads	4 768,4	4 767,4	100,0	-1,0
90	Sējas novads	22 960,3	22 962,5	100,0	2,2
91	Siguldas novads	36 049,3	36 048,9	100,0	-0,4
92	Skrīveru novads	10 542,2	10 542,1	100,0	-0,1
93	Skrundas novads	55 539,0	55 551,7	100,0	12,7
94	Smiltenes novads	94 172,5	94 166,9	100,0	-5,6
95	Stopiņu novads	5 351,5	5 352,9	100,0	1,4
96	Strenču novads	37 482,5	37 479,9	100,0	-2,6
97	Talsu novads	176 143,1	176 143,4	100,0	0,3
98	Tērvetes novads	22 425,5	22 424,2	100,0	-1,3
99	Tukuma novads	119 144,0	119 155,0	100,0	11,0
100	Vainodes novads	30 646,2	30 645,3	100,0	-0,9
101	Valkas novads	90 674,2	90 673,7	100,0	-0,5

102	Varakļānu novads	27 708,0	27 708,4	100,0	0,4
103	Vārkavas novads	28 722,5	28 712,7	100,0	-9,8
104	Vecpiebalgas novads	54 156,1	54 123,2	99,9	-32,9
105	Vecumnieku novads	84 425,7	84 435,3	100,0	9,6
106	Ventspils novads	245 654,2	245 649,5	100,0	-4,7
107	Viesītes novads	65 032,8	65 034,7	100,0	1,9
108	Viļakas novads	63 884,7	63 889,7	100,0	5,0
109	Viļānu novads	28 592,7	28 595,8	100,0	3,1
110	Zilupes novads	30 825,5	30 826,4	100,0	0,9
	Kopā novados:	6 376 043,5	6 375 822,4	100,0	-221,1
	t. sk. novadu pilsētās:	48 479,3	49 180,3	101,4	701,0
111	Daugavpils	7 231,4	7 232,1	100,0	0,7
112	Jelgava	6 047,9	6 049,2	100,0	1,3
113	Jēkabpils	2 549,1	2 549,6	100,0	0,5
114	Jūrmala	10 128,5	10 133,1	100,0	4,6
115	Liepāja	6 810,7	6 816,7	100,1	6,0
116	Rēzekne	1 752,2	1 749,5	99,8	-2,7
117	Rīga	30 429,2	30 402,7	99,9	-26,5
118	Valmiera	1 817,0	1 817,1	100,0	0,1
119	Ventspils	5 765,2	5 766,5	100,0	1,3
	Kopā republikas nozīmes pilsētās:	72 531,2	72 516,5	100,0	-14,7
	Kopā valstī:	6 448 574,7	6 448 338,9	100,0	-235,8

IEVĒRĪBAI

- Joprojām nav pilnībā kadastrāli uzmērīta Latvijas Republikas ārējā robeža, līdz ar to NĪVK IS reģistrētā Latvijas Republikas platība nākotnē var precizēties.
- Dzīvokļu īpašumos ietilpstošo zemes domājamo daļu, atbilstoši likumam “[Par dzīvokļa īpašumu](#)”, Zemes pārskatā iekļauj tajā nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupā, kāds noteikts zemei, uz kuras atrodas māja, kurā šis dzīvokļa īpašums atrodas.
- Konkrētās administratīvās teritorijas pašvaldību zemes īpašumos ietverti arī citu pašvaldību zemes īpašumi, ja tie atrodas šajā administratīvajā teritorijā.
- Ārvalstu fizisko un juridisko personu zemes atsevišķi Zemes pārskatā neuzrāda, bet tās iekļauj zemes sadalījumā pēc atbilstošā īpašnieka statusa.
- Dati par administratīvajām teritorijām, kurām mainījušās robežas administratīvās reformas rezultātā, ar iepriekšējiem gadiem nav salīdzināmi.
- Zemes pārskatā iekļautas arī zemes vienības, kurām NĪVK IS nav reģistrēts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis.
- Zemes pārskatā kā pašvaldībai piekritīgas zemes ietvertas arī zemes vienības, uz kurām likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta pirmajā daļā un 26.panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos izbeigtas zemes lietošanas tiesības, un par kurām pašvaldība nav pieņēmusi lēmumu par zemes piekritību pašvaldībai saskaņā ar likumu „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”.

IZMAIŅAS 2013.GADĀ

2013.gadā, salīdzinot zemes sadalījumu pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā ar 2012. gadu, būtiskākās izmaiņas ir šādas (2.tabula):

- zemes īpašumu īpatsvars palielinājies par **3,4 %**;
- valstij piekritīgā zeme samazinājusies par **3,2 %**.

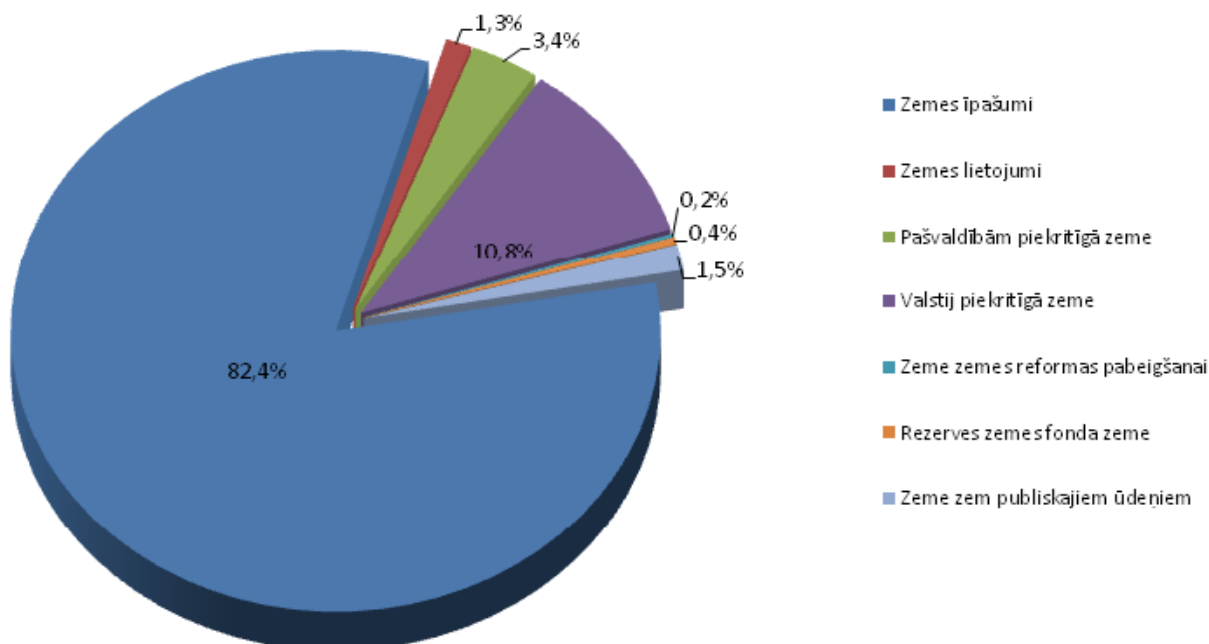
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā

Zemes īpašuma tiesību statuss	Uz 01.01.2013.			Uz 01.01.2014.			Izmaiņas 2013. gadā %
	Zemes vienību skaits	Platība		Zemes vienību skaits	Platība		
		ha	%		ha	%	
Zemes īpašumi	806 137	5 099 644,8	79,0	814 632	5 316 654,5	82,4	3,4
Zemes lietojumi	21 466	87 878,2	1,4	19 767	81 662,9	1,3	-0,1
Pašvaldībām piekritīgā zeme	126 574	225 153,9	3,5	125 154	220 169,4	3,4	-0,1
Valstij piekritīgā zeme	15 574	901 292,1	14,0	14 522	697 311,9	10,8	-3,2
Zeme zemes reformas pabeigšanai	5 845	13 611,5	0,2	5 265	10 527,4	0,2	0,0
Rezerves zemes fonda zeme	22288	23 456,9	0,4	21 901	24 483,0	0,4	0,0
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1361	97 537,3	1,5	1 367	97 529,8	1,5	0,0
Valstī kopā:	999 245	6 448 574,7	100,0	1 002 608	6 448 338,9	100,0	-

1.attēls

Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2014. procentos no NĪVK.IS reģistrētās platības)

2013.gadā izmaiņas zemes sadalījumā **pēc īpašuma tiesību statusa** (2.tabula) ir notikušas sekojošu procesu rezultātā:

- **samazinājusies valstij piekritīgā zeme** – valsts institūcijas turpina ierakstīt zemesgrāmatās savus īpašumus.
- **turpinājies lietošanā piešķirtās zemes privatizācijas process** – agrāk noformētie zemes lietojumi ir pārgājuši īpašumu statusā, samazinot zemes lietojumu īpatsvaru par 0,1% salīdzinot ar 2012.gadu;

Sadalījumā **pēc īpašnieka statusa** (3., 4. tabula):

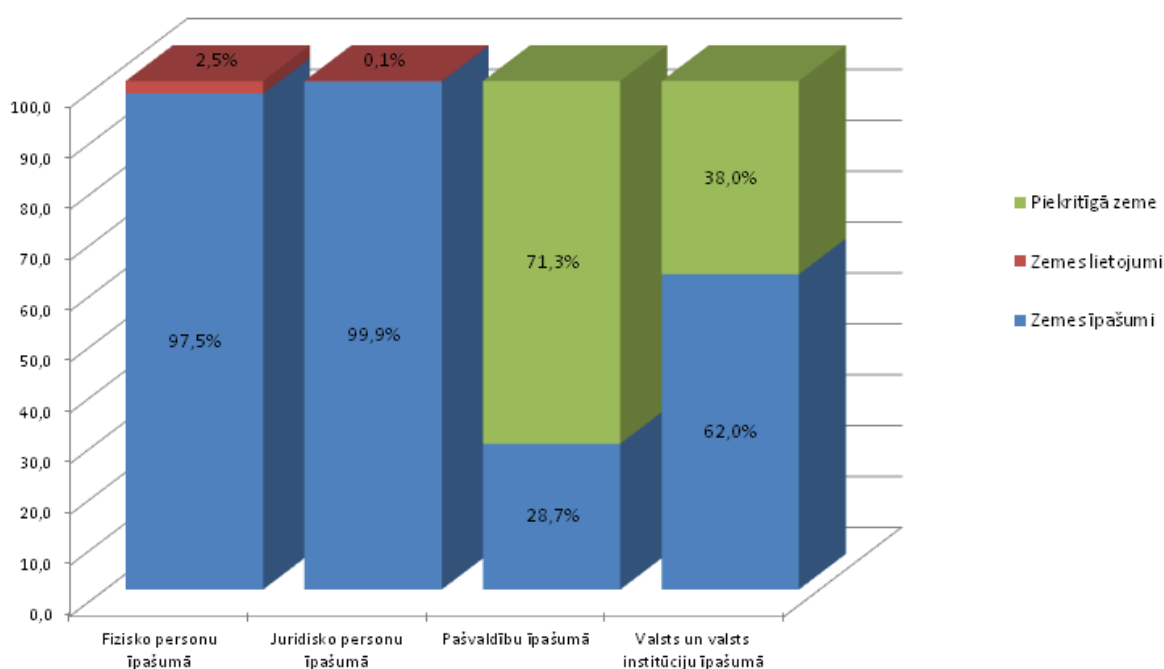
- 2013.gadā īpašumā esošās zemes platības un īpatsvara ziņā līdera lomu saglabā fizisko personu īpašumā esoša zeme, lai gan to īpatsvars ir samazinājies par 0,9%, bet straujāks īpašumā esošās zemes īpatsvara pieaugums vērojams juridisko personu īpašumā un valsts institūciju īpašumā esošai zemei, attiecīgi par 1,1 % un 3,2 % salīdzinājumā ar 2012.gadu;
- kopumā lielākās **īpašumā un lietojumā** esošās zemes platības pieder fiziskajām personām, to īpatsvars – 49,7 % no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 0,9 % mazāk kā 2012.gadā, juridisko personu lietošanā un īpašumā esošās zemes platības sastāda 14,7 % no NĪVK IS reģistrētās platības, 2013.gadā juridisko personu īpašumā esošās zemes platības īpatsvars palielinājies par 1,1 %, bet lietojumā esošās zemes platības īpatsvars nesasniedz 0,1% no NĪVK IS reģistrētās platības (5.tabula).

3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2014.)

Īpašumā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes īpašumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	649 582,0	3 122 917,8	58,7	48,4
Juridisko personu īpašumā	102 409,0	949 689,5	17,9	14,7
Pašvaldību īpašumā	30 281,0	88 565,5	1,7	1,4
Valsts institūciju īpašumā	13 373,0	1 138 424,1	21,4	17,7
Jaukta statusa kopīpašumā	18 987,0	17 057,6	0,3	0,3
Zemes īpašumi kopā:	814 632,0	5 316 654,5	100,0	82,4

Zemes īpašumu, lietojumu un piekritīgās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2014. procentos no NĪVK IS reģistrētās zemes īpašumu un lietojumu platības)

4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Jaukta statusa kopīpašumi	Īpašumi kopā
1995. ¹	7,8	X	X	X	X	7,8
1996.	16,9	0,1	0,03	0,01	X	17,0
1997.	25,7	0,2	0,1	0,01	X	26,0
1998.	32,7	0,4	0,3	0,2	X	33,6
1999.	37,4	0,8	0,9	0,3	0,03	39,4
2000.	41,6	1,2	1,3	0,4	0,04	44,5
2001.	44,8	1,7	1,4	0,5	0,04	48,4
2002.	46,5	2,3	1,5	0,7	0,03	51,0
2003.	47,6	3,3	1,7	0,9	0,05	53,5
2004.	48,9	4,4	1,8	1,3	0,05	56,5
2005.	50,1	5,3	1,7	1,9	0,2	59,2
2006.	50,8	6,2	1,8	3,4	0,2	62,4
2007.	51,3	7,1	1,9	5,1	0,2	65,6
2008.	51,7	8,5	1,6	6,4	0,2	68,4
2009.	52,0	9,5	1,5	8,6	0,2	71,8
2010.	51,5	11,1	1,3	10,0	0,2	74,1
2011.	50,4	12,5	1,3	11,5	0,2	75,9
2012.	49,3	13,6	1,4	14,5	0,3	79,1
2013.	48,4	14,7	1,4	17,7	0,3	82,4

¹ 1995.gadā kā zemes īpašumi uzskaitīti tikai zemesgrāmatā reģistrētie īpašumi

5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2014.)

Lietošanā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes lietojumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu lietojumi	19 151,0	80 579,5	98,7	1,3
Juridisko personu lietojumi	616,0	1 083,4	1,3	0,0
Zemes lietojumi kopā:	19 767,0	81 662,9	100,0	1,3

6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Zemes lietojumi kopā
1995. ²	30,2	X	X	X	30,2
1996. ³	68,8	X	X	X	68,8
1997.	30,2	2,2	6,6	29,8	68,8
1998.	23,1	1,9	6,7	29,1	60,7
1999.	19,3	1,8	6,2	29,2	56,5
2000.	17,0	1,4	5,1	29,2	52,7
2001.	14,3	1,0	4,5	29,5	49,3
2002.	12,6	0,8	4,3	29,4	47,1
2003.	11,7	0,7	3,9	29,2	45,5
2004.	10,3	0,7	3,4	28,9	43,3
2005.	8,7	0,6	3,1	28,2	40,6
2006.	7,5	0,5	2,6	26,7	37,3
2007.	5,8	0,4	2,6	25,0	33,8
2008.	4,4	0,2	1,0	21,7	27,3
2009.	2,8	0,1	X	X	2,9
2010.	2,1	0,1	X	X	2,0
2011.	1,5	0,0	X	X	1,5
2012.	1,4	0,0	X	X	1,4
2013.	1,3	0,0	X	X	1,3

7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2014.)

Gads	Pašvaldībām piekritīgā zeme	Valstij piekritīgā zeme	Zeme zemes reformas pabeigšanai	Rezerves zemes fonda zeme	Zeme zem publiskajiem ūdeņiem
2009.	3,1	21,8	0,4	X	X
2010.	3,1	18,6	0,4	0,3	1,5
2011.	3,4	17,0	0,3	0,4	1,5
2012.	3,5	14,0	0,2	0,4	1,5
2013.	3,4	10,8	0,2	0,4	1,5

² 1995.gadā zemes lietojumi nav izdalīti pēc īpašnieka statusa

³ 1996.gadā zemes lietojumi nav izdalīti pēc īpašnieka statusa

8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2014.)

Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	649 582,0	3 122 917,8	48,4
Juridisko personu īpašumā	102 409,0	949 689,5	14,7
Pašvaldību īpašumā	30 281,0	88 565,5	1,4
Valsts institūciju īpašumā	13 373,0	1 138 424,1	17,7
Jaukta statusa kopīpašumi	18 987,0	17 057,6	0,3
Fizisko personu lietošanā	19 151,0	80 579,5	1,2
Juridisko personu lietošanā	616,0	1 083,4	0,0
Pašvaldībām piekritīgā zeme	125 154,0	220 169,4	3,4
Valstij piekritīgā zeme	14 522,0	697 311,9	10,8
Zeme zemes reformas pabeigšanai	5 265,0	10 527,4	0,2
Rezerves zemes fonda zeme	21 901,0	24 483,0	0,4
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1 367,0	97 529,8	1,5
Valstī kopā:	1 002 608,0	6 448 338,9	100,0

ZEMES SADALĪJUMS PA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶU GRUPĀM

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām ir mainīgs, un tiek nepārtraukti precizēts (9.tabula).

Zemes sadalījumā pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā ar vislielāko īpatsvaru joprojām ir nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa “Lauksaimniecības zeme”. Tā 2013.gadā aizņem 59,2% no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 0,2 % jeb 13 867 ha mazāk kā 2012.gadā.

Otras lielākās nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas “Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu” platība 2013.gadā palielinājusies par 12 182 ha, īpatsvars – par 0,1%.

Zemes pārskatā iekļautas 1630 zemes vienības, kurām nav norādīts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, zemes vienību platība- 3948 ha.

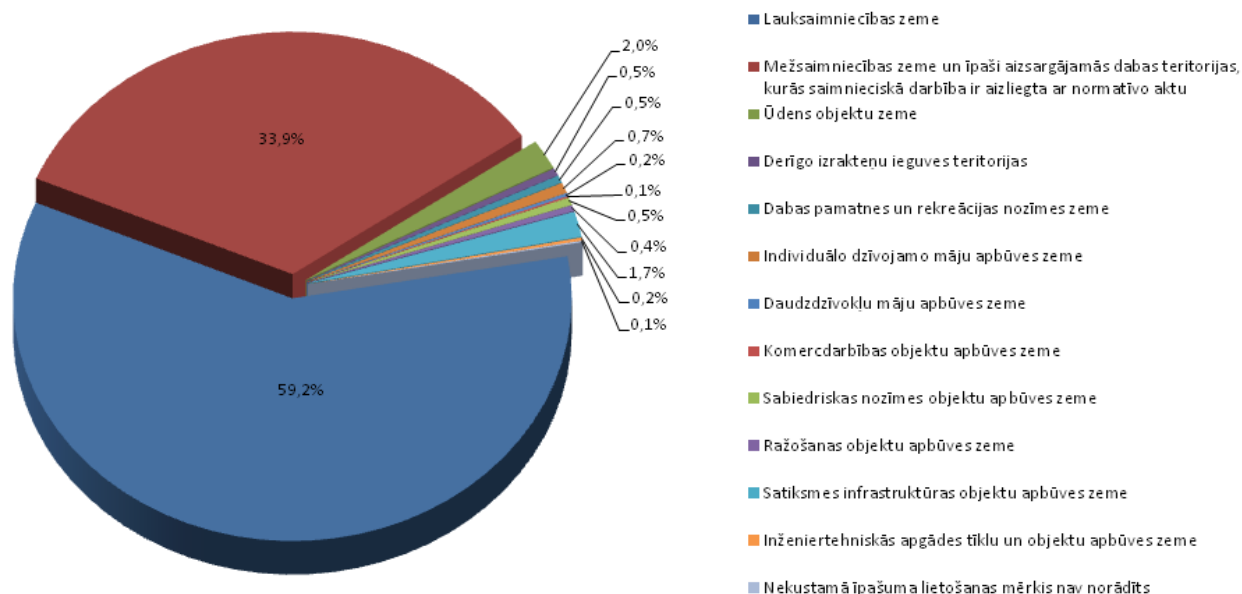
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2014.)

Kods	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
1	Lauksaimniecības zeme	515 355	3 825 774,8	59,2
2	Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	56 526	2 188 701,2	33,9
3	Ūdens objektu zeme	4 097	125 767,9	2,0
4	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	1 152	34 191,5	0,5
5	Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	11 531	34 493,5	0,5
6	Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	252 742	43 837,2	0,7
7	Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	35 239	10 902,3	0,2
8	Komercdarbības objektu apbūves zeme	12 916	6 106,7	0,1
9	Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	16 175	31 200,6	0,5
10	Ražošanas objektu apbūves zeme	17 113	24 577,1	0,4
11	Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	67 759	108 209,5	1,7
12	Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	10 373	10 629,1	0,2
13	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	1 630	3 947,5	0,1
	Valstī kopā:	1 002 608	6 448 338,9	100,0

3.attēls

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā

(uz 01.01.2014. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

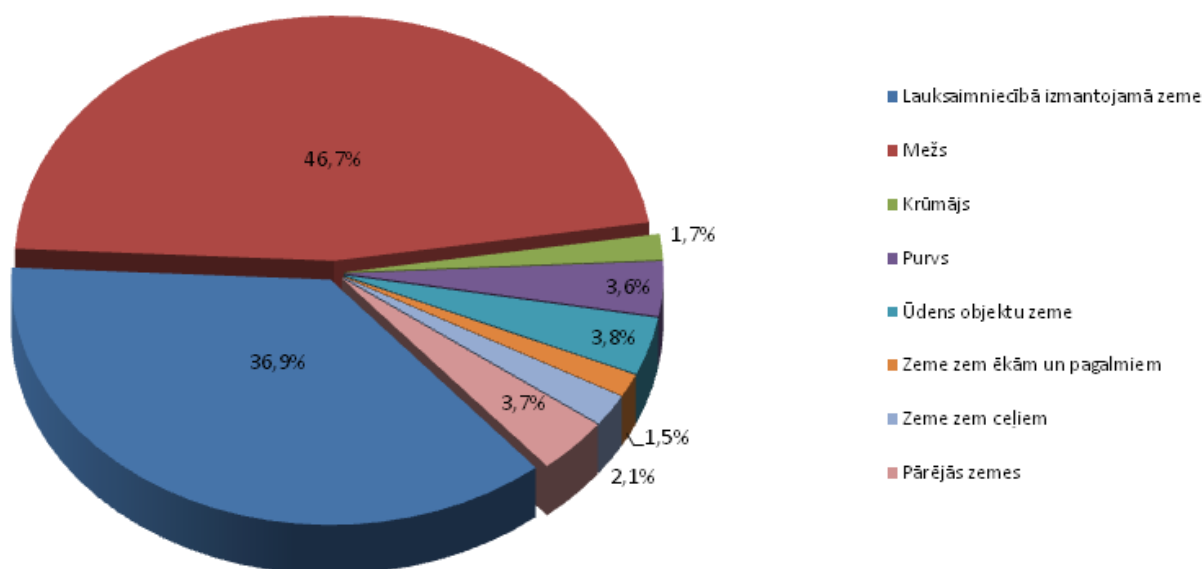
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2014.)

Zemes lietošanas veidi	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ)	2 376 869,7	36,9
Mežs	3 017 727,9	46,7
Krūmājs	109 926,3	1,7
Purvs	232 557,1	3,6
Ūdens objektu zeme	242 978,1	3,8
Zeme zem ēkām un pagalmiem	96 043,3	1,5
Zeme zem ceļiem	134 796,8	2,1
Pārējās zemes	237 439,7	3,7
Valstī kopā:	6 448 338,9	100,0

4.attēls

Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem Latvijas Republikā

(uz 01.01.2014. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	LIZ	Mežs	Krūmājs	Purvs	Ūdens objektu zeme	Zeme zem ēkām un pagalmiem	Zeme zem ceļiem	Pārējās zemes
1995. ⁴	39,4	44,6	X	X	X	X	X	16,0
1996. ⁵	39,0	44,3	X	X	X	X	X	16,7
1997. ⁶	39,0	44,9	2,0	3,6	3,0	1,4	1,8	4,3
1998. ⁷	38,7	44,1	1,9	3,9	3,2	1,4	2,0	4,8
1999.	38,5	44,2	1,9	3,9	3,3	1,4	1,9	4,9
2000.	38,5	44,4	1,9	4,2	3,3	1,4	1,9	4,4
2001.	38,4	44,3	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,6
2002.	38,3	44,5	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,5
2003.	38,3	44,7	1,8	3,9	3,6	1,4	2,0	4,3
2004.	38,2	45,0	1,8	3,8	3,6	1,4	2,1	4,1
2005.	38,1	45,2	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,9
2006.	38,0	45,4	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,8
2007.	37,9	45,5	1,8	3,9	3,7	1,4	2,1	3,7
2008.	37,7	45,7	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2009.	37,6	45,8	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2010.	37,6	45,9	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,5
2011.	37,3	46,3	1,7	3,8	3,7	1,5	2,1	3,6
2012.	37,1	46,5	1,7	3,7	3,8	1,5	2,1	3,7
2013.	36,9	46,7	1,7	3,6	3,8	1,5	2,1	3,7

Zemes lietošanas veidu sadalījumā (10.,11. tabula) saglabājas pēdējos gados novērojamā tendence samazināties lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībai un palielināties mežu platībai. Salīdzinot ar 2012. gadu, pērn samazinājusies lauksaimniecībā izmantojamā zeme par 14 034 ha, tajā pašā laikā mežu platība palielinājusies par 18 123 ha, jeb par 0,2% samazinājies lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības īpatsvars un par 0,2% palielinājies mežu platības īpatsvars NĪVK IS reģistrētajās platībās.

⁴ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁵ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm"

⁶ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem

⁷ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem